

VANHOJA NORSSSEJA

Ylipormestari

Teuvo Aura

MUISTELOA NORSSIN KONVENTTIVUOSILTA

Kaivoin esille kouluaikaisia papereita ja kuvia. Niitä löytyikin melkoinen määrä. Olin Norssin Konventin puheenjohtajana 1930 – 1931. Tuolta ajalta olivat tallella mm. Konventin tilaisuuksissa pitämieni puheiden konseptit. Tässä Civis Auran vuosijuhlapuhe vuodelta 1930: in extenso,

Arvoisa yleisö

Suomalaisen Normaalityökonventin puolesta lausun Teidät tervetulleiksi vuosijuhlaamme.

Vuosi on vierähtänyt siitä hetkestä, jolloin viimeksi tältä paikalta julistettiin vuosijuhla alkaneeksi. Silloin olikin tärkeä hetki Konventtimme historiassa. Silloin vihittiin tarkoitukseensa Konventin uusi lippu. – Nyt Konventti on vuoden ajan toiminut tuon uuden lipun alla. Onko se kantanut lippuansa kunnialla?

Konventtimme ulkonainen toiminta on viime työkaudella ollut menestyksellistä, sekä taiteen että urheilun alalla ovat norssit näyttäneet laakereita. Musiikki-, lausunta-, piirustus- ja maalauskilpailut, SOU:n mestaruus ja Kuparikilpivoitto, kaikki ne ovat tätä todistamassa. Työ ei ole ollut helppoa, kun ottaa huomioon, että kilpailut joka alalla käyvät yhä tasaväkisemmiksi. Sitä suuremman kunnian ansaitsevat siis osakseen kaikki ne, jotka ovat kilpailukentillä taistelleet Norssin lipun puolesta.

Tämä kaikki on ollut, jos niin voi sanoa, ulkopoliittista toimintaa, sellaista toimintaa, joka huomataan koulun seinien ulkopuolellakin.

Miten on ollut sisäisen toiminnan laita? Jos vertaa toisiinsa viime työkauden ulkopuolista ja sisäistä toimintaa, niin täytyy myöntää ulkopuolisen esiintyvän edullisemmassa valossa. Sisäinen toiminta on ollut jonkun verran laimeampaa kuin edellisenä työvuotena. Tämä ei meidän puoleltamme anna kuitenkaan aihetta huolestumiseen, sillä ilmiö on aivan yleinen muidenkin toverikuntain keskuudessa. Syyksi tähän sanotaan: nykyajan nuorisoharrastaa vain liikuntaa, nim. urheilua ja tanssia. – Olkoonpa asia miten tahansa, niin tämä kaikki lienee ohimenevää. Samanlaista hetkellistä innon laimentumista on ennenkin esiintynyt.

Mutta Konventtimme sisäisessä elämässä on tapahtunut eräs ilahduttava muutos: Konventin vanhat riitapukari klassikot ja Norssin ressit (eli linjat toim. huom.) ovat tehneet sovinnon. Kokouksissa ei enää esiinny joka asiassa kahta jyrkkää kantaa. Kissa ja koira-suhde on kadonnut.

Tämä lienee kyllä myös osittain syynä hieman laimentuneeseen kokousintoon. Mutta asian kannalta muutos on sangen ilahduttava. Päätökset tehdään nyt yksimielisesti ja vastaavat ne yleensä koko Konventin mielipidettä. Mutta tämäkään ei ole asiassa tärkein puoli.

Tärkeintä ja suuriarvoisinta on nimittäin se, että tuon ennen ikuisen riidan sammuttua, on Konventin yleinen henki ja mieliala parantunut. Ollaan yksimielisiä, ja yksimielisyshän on voimaa.

Siis norssi-henki on tullut entistä lujemmaksi. Se on jo näyttäytynyt edellä mainituissa ulkonaisissa asioissa. Kun se nyt vielä pääsee vaikuttamaan syvemmin ja lujittumaan Konventin sisäisessäkin toiminnassa, niin silloin ei edessä ole enää pilviä, vaan taivas kaartuu kirkaana.

Olkaamme edelleenkin vain norsseja. Yhdistäköön se toveruuden tunne meitä vielä koulusta poistuttuammekin, niin silloin on Konventtimme menestys aina oleva taattu.

Into näyttää siis olleen päällä ja norssi-henki puhkui voimakkaana. Totesin papereistani, että huhtikuussa 1930 olimme järjestäneet »musiikki-Konventin», musiikaalisen illanvieton, johon olimme kutsuneet muiden helsinkiläisten koulujen toverikuntien musiikintäviä kuulemaan järjestämäämme konserttia. Ohjelmassa oli alkusoitto, puheenjohtajan tervehdys-sanat, sellosooloja, urkusooloja, triomusiikkia, esitelmä vanhemmasta suomalaisesta musiikista ja viulusooloja. Siis varsin täyspainoista kuultavaa. Tilaisuudesta näytti muodostuneen menestys ja Konventin puheenjohtaja rohkeni toivoa aatteen leviävän myös muiden koulujen piiriin. Näin ei kuitenkaan käynyt, vaan Norssi säilytti tässäkin monopoliasemansa.

Ruumiinkulttuurin puolella näytti norsien ylivoima myös vallitsevan. Helsingin oppikoulujen kesken kilpailtiin »Kuparikilvestä» kaksipäiväisissä kilpailuissa, joissa lajeina olivat tuolloin 100 ja 1500 metrin juoksut, pituushyppy, keihäänheitto ja ammunta. Jokavuotiset Kuparikilpailut olivat kautta aikojen olleet helsinkiläiskoulujen ainoana mittapuuna yleisurheiluhegemoniaa ratkaistaessa. Vuoden 1930 kilpailuissa oli järjestäjänä Suomalainen Norssi.

Ehkä on mielenkiintoista tarkastella myös voittotuloksia: 100 m Kock, Norssi, 11,6. 1500 m Erho, Norssi, 4.28,9. Keihäänheitto Sundbäck, Yks. luok., 54,62 ja pituushyppy Parikka, Norssi, 635. Ammunnan voitti Marsio, Töölön yht.k., 70:llä pistellä.

Kuparikilven voitto meni siis Norssiin pistemäärällä 365,04. Toisena oli Yks. luok. ja kolmantena Töölön yht.k.

Urheilutoiminta kukoisti Norssin V- ja U-seura »Turnarien» vankooissa käsissä. Tämä seura järjesti helmikuussa 1931 Helsingin oppikouluille ensimmäiset voimistelumes-taruuskilpailut. »Turnarit» lahjoitti myös koulujen kilpailtavaksi komean kiertopalkinnon.

Turnarien harjoitusilta jakaantui alkuosaan, jolloin nuoremmat eli pikku-turnarit saivat oppia kiepissä, pukkiihyppässä, jne., sekä varttuneempien eli varsinaisten turnareiden iltaan, jolloin komeita voimistelijavartaloita työntyi saliin ja ankara harjoittelu alkoi. Voimisteluharjoittelun lomassa suoritettiin pieniä nyrkkeily- ja painikamppailuja, hypittiin korkeutta tai harjoiteltiin vaikkapa pikajuoksun lähtöä. Painiskellessä otettiin »hiet irti».

Syksy 1930 oli koulumaailmassa hyvin jännittävää aikaa, silloin valtakunnan politiikka yritti pesiä oppikouluihin. Lapuan koulupojat olivat aloitteen tekijöinä, mutta hanke tyrehtyi Helsingissä toverikuntaliiton kielteiseen kantaan. Asiasta tehtiin eduskuntakyselykin. Sittemmin myös kouluhallitus kielsi oppilaita sekaantumasta politiikkaan.

Norssin Konventtiaikanani puuhasimme koululle palkintokaapin, jonka piirsi arkkitehti Toivo Jäntti. Hankkeeseen keräsimme vanhojen norssien tuella varat ja kaappi komistaa vieläkin Norssin koulutalon aulaa.

Vanhojen norssiajan papereiden parissa vierähti muutama tunti. Oliko se sitten nostalgiaa vai muuten kaihomieltä, mutta se vaikutelma kuitenkin tuli, että Norssin vuodet olivat rikas osa elämää ja antoivat paljon oppia ja pontta niille toiminnolle, joiden parissa elämänura sitten sukeutui.

Norssin viettäessä 50-vuotisriemujuhlaa lokakuun 16 päivänä 1937 ilmestyi »Veikon» riemujuhlanumero. Olin sen päätoimittajana. Lehti alkaa julistuksella, jonka olivat allekirjoittaneet monet nimikkäät vanhat norssit. Se alkaa sanoilla:

»Yli 400:n nousee niiden luku, jotka ovat meidän koulussa opetusta nauttineet ja

samalla tulleet yhdistetyiksi kouluun ja toisiinsa ainutlaatuisella siteellä, jota sanotaan »Norssi-hengeksi».

Tuossa hengessä tervehtien

Teuvo Aura

*Vuoden 1970 Norssi Teuvo Aura 20.12.1971
kiittämässä saamastaan kunnianosoituksesta.*

**Hyvää Syksyä
toivottaa**

VEIKKO
